

התמודדות עם התפרצות שפעת העופות בישראל

משרד החקלאות התמודד עם "גל ראשון" של שפעת העופות בישראל בחודש מרץ האחרון. עם סיומו ערך המשרד בדק בית לשם הפקת לקחים והערכות עתידית, לקראת "גל נוסף", אם יגיע, בעקבות התפרצות המחלה בעזה, ירדן ומצרים, וככל הנראה גם בלבנון ובסוריה. בסיום בדק הבית שכלל הפקת לקחים בתחום הווטרינריה, ביעור, סגר, בטיחות, הסברה, שליטה ובקרה, נכתבה חוברת נהלים להתמודדות עם המחלה ב"גל הבא" וקוימו הדרכות לכלל הגורמים הרלוונטיים.

ה"גל הראשון" נחלק ל- 5 תקופות:

תקופה ראשונה – סוף השבוע 16-17/3/06 – לולים נגועים בחולית, עין השלושה, נחשון ושדה משה.

תקופה שנייה – תחילת שבוע 19-20/3/06 – נירעוז ועמיעוז.

תקופה שלישית – 23/3/06 בקעות.

תקופה רביעית – 28/3/06 מעלה החמישה.

תקופה חמישית - 31/3/06 כרם שלום.

סה"כ 9 מוקדים נגועים. כל הלולים הומתו והוטמנו לפי הפירוט הבא (המס' באלפי עופות): עופות נגועים 357, רדיוס- 886, סה"כ כ- 1,250. 55 חוות לולים, הודים, פטמים, מטילות ומשקי רביה, שווי בערכי פיצוי כ- 20 מיליון ₪.

ביעור- סדר הפעולות:

1. לול נגוע: סגר, ביעור, הטמנה (עופות + רפד)
2. רדיוס 3 ק"מ: סגר, ביעור, הטמנה (עופות + רפד).
3. רדיוס 10 ק"מ: ניטור.
4. ניקוי וחיטוי יסודי בפיקוח וטרינרי.

נגועים:	כמות
חולית - הומת והוטמן	נגוע - 118
עין השלושה – הומת והוטמן	רדיוס- 596
שדה משה – הומת והוטמן	סה"כ - 714
נחשון – הומת והוטמן	

רדיוס: (עופות בריאים ברדיוס 3 ק"מ) - 7 ישובים: נירים, כיסופים, סופה, גת, הראל, בקוע, צלפון - הומת והוטמן.

תקופה שנייה	נגועים:	כמות
	ניר עוז, עמי עוז – הומת והוטמן.	נגוע- 180
		רדיוס- 290
		סה"כ- 470

רדיוס: לולים בריאים באותם ישובים- הומת והוטמן.

תקופה שלישית	בקעות – הומת והוטמן.	נגוע- 16
---------------------	----------------------	----------

רדיוס: אין ישובים

תקופה רביעית	מעלה החמישה – הומת והוטמן.	נגוע- 23
---------------------	----------------------------	----------

רדיוס: אין ישובים

תקופה חמישית	כרם שלום – הומת והוטמן.	נגוע- 20
---------------------	-------------------------	----------

רדיוס: אין ישובים

עבודת הביעור, ההשמדה וההטמנה נעשתה באמצעות צוותי עבודה מ.א. אשכול, משרד הביטחון באמצעות 8 צוותים קבלניים: הכוללים 5 בובקטים, 2 שופלים, 6 משאיות ו- 20 אנשים, צוותי עבודה מ.א. לכיש, ומ.א. בקעת הירדן.

הסגר והניטור התבצע באמצעות יח' הפיצו"ח ובסיוע של הסיירת הירוקה, הרשות לפיקוח חקלאי משטרת ישראל ומג"ב - ניידת משטרה בכל ישוב נגוע, ניידת סיור מסביב לכל ישוב נגוע, ניידת בצירי הגעה לישובים – פיקוח בסיוע מסוק, מחסומים בצירי תנועה לאזור. הוקמו 2 חדרי מצב האחד במשרד החקלאות בבית דגן והשני במועצה האזורית אשכול, שפיקדה על הפעולות בשטח.

במקביל, נעשתה פעולת הדרכה – ללולנים חולק סרט הדרכה להתמודדות שהוכן מבעוד מועד, רופאים ווטרינרים רשותיים תוזרכו ונטלו חלק בכנס הדרכה שנערך על ידי השירותים הוטרינריים.

הציבור התעדכן באמצעות הודעות לעיתונות ותדרכי תקשורת שהתקבלו מדי יום ביומו באופן שוטף. במקביל, נפתח קו טלפון משותף למשרדי החקלאות והבריאות, שנתן מענה לשאלות אזרחים ולהפחתת הפאניקה בציבור.

עד ערב פסח קיבלו החקלאים שנפגעו משפעת העופות את מלוא סכום הפיצוי בגין הנזקים. סכום הפיצויים הכולל שהעביר משרד החקלאות לחקלאים נכון להיום עומד על 20.6 מיליון ₪ בגין נזק ישיר שנגרם מהמתת כ- 1.2 מיליון עופות עפ"י פקודת מחלות בע"ח. לאחר החג יושלם הליך הפיצוי למדגריות בגין ביצים שהושמדו בהוראת השירותים הוטרינריים.

כמו כן, לאחר החג ידונו בוועדה בין-משרדית, משותפת למשרדי החקלאות, רה"מ והאוצר, שמונתה על פי החלטת ממשלה בנושא הפיצויים בגין נזקים עקיפים מהמחלה הן למגדלים והן למערכות התמך.

קצב עבודה מהיר ביחס לשאר מדינות העולם: כ- 1.25 מיליון עופות הומתו והוטמנו בו זמנית ב- 55 חוות לולים, ב- 16 ישובים שונים תוך 16 ימים. לשם השוואה ביפן, במוקד אחד בלבד לקח 23 ימים להמית ולהטמין את העופות. חודשיים אח"כ התגלה מוקד נוסף ביפן ואותו לקח להמית ולטמון 31 יום. בקנדה הנגיף גבה 13 מיליון עופות בזמן טיפול של 7 חודשים. בדרום קוריאה 5 מיליון עופות הומתו והוטמנו בשלושה וחצי חודשים. במצרים המחלה התפשטה לכל המדינה לפני שהרשויות הודיעו על קיומה.